

***Program Wychowawczy Szkoły
Podstawowej
im. Jana Kasprowicza
w Klikuszowej***

STRUKTURA DOKUMENTU

1. Podstawy prawne.	str. 2
2. Charakterystyka programu.	str. 2
3. Opis podmiotów szkoły i ich oczekiwań.	str. 2
4. Wizja i misja szkoły.	str. 3
5. Model absolwenta.	str. 3
6. Priorytety wychowawcze szkoły.	str. 3
7. Program oddziaływań wychowawczych szkoły.	str. 4
7.1 Zadania wychowawcze w klasach I - III.	str. 8
7.2 Rozkład treści wychowawczych w klasach IV - VI	str. 13
7.3 Tematy godzin wychowawczych w klasach IV – VI	str. 15
7.4 Kalendarium imprez i uroczystości szkolnych	str. 21
7.5 Współpraca z rodzicami.	str. 23
7.6 Współpraca ze środowiskiem	str. 23

1. PODSTAWY PRAWNE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (**Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.**),
- Konwencja o prawach dziecka.
- Rozporządzenie MEN z 23 grudnia 2008r z późn. zm. oraz z dnia 26 lutego 2002r z późn.zm. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
- Statut Szkoły.

2. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Niniejszy program opracowany przez zespół nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Jana Kasprowicza w Klikuszowej obejmuje różnorodne płaszczyzny oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych proponowane przez szkołę, opracowane zgodnie z obowiązującymi podstawami prawnymi oraz w oparciu o wyniki badań potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców i nauczycieli. Realizacja programu wymaga współdziałania wszystkich podmiotów szkoły: uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły, rodziców, instytucji zewnętrznych i przebiega poprzez zastosowanie różnorodnych form działań: zajęcia edukacyjne, zajęcia pozalekcyjne, konkursy, wycieczki turystyczno – krajoznawcze, imprezy i uroczystości szkolne, współpracę ze środowiskiem. Program podlega ewaluacji i modyfikacji w zależności od potrzeb i oczekiwań podmiotów szkoły.

3. OPIS PODMIOTÓW SZKOŁY I ICH OCZEKIWAŃ

Szkoła działa w środowisku wiejskim i większość uczęszczających do niej uczniów zamieszkuje w jej obwodzie. Potrzeby i oczekiwania podmiotów szkoły określone zostały na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli i rodziców a jej wyniki posłużyły do ustalenia priorytetów wychowawczych szkoły oraz sformułowania jej misji i wizji. Priorytetami wybranymi przez większość respondentów w ankietowanych grupach są:

- **Nauczenie dzieci samodzielnego uczenia się.**
- **Rozwijanie samodzielności, przedsiębiorczości i poczucia odpowiedzialności.**
- **Sprzyjanie wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia.**

4. WIZJA I MISJA SZKOŁY

Nasza szkoła jest miejscem, w którym proces nauczania i wychowania podporządkowany jest wyposażeniu ucznia w umiejętności ważne w życiu, przygotowaniu go do dalszej edukacji, rozwojowi jego samodzielności, aktywności i samorządności a także kształtowaniu jego właściwych postaw moralnych, społecznych i emocjonalnych.

Nasza szkoła:

- Sprzyja wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia poprzez dobrze zorganizowane zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne.

- Przygotowuje ucznia do dalszej edukacji poprzez wyposażenie go w umiejętność samodzielnego uczenia się oraz pomoc w rozpoznaniu własnych potrzeb i możliwości.
- Uczy oceniać własne postępy i brać odpowiedzialność za własną naukę.
- Dąży do rozwoju u ucznia samorządności, aktywności i inicjatywy .
- Rozwija umiejętność współpracy i współdziałania.
- Dąży do moralnego, społecznego, emocjonalnego i duchowego rozwoju ucznia.
- Zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki uczenia się.
- Szkoła uczy odpowiedzialności, miłości do Ojczyzny i poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego.
- Szkoła integruje się ze środowiskiem lokalnym i promuje swoją działalność w tym środowisku.

5. MODEL ABSOLWENTA

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Jana Kasprowicza w Klikuszowej:

- Jest aktywny i ambitny.
- Posiada umiejętność samodzielnego uczenia się.
- Potrafi współdziałać i współpracować z innymi.
- Rozpoznaje własne potrzeby i możliwości.
- Potrafi odróżnić dobro od zła, jest kulturalny i wrażliwy,.
- Jest tolerancyjny.
- Potrafi komunikować się z innymi.
- Chętnie pomaga kolegom.
- Dbą o środowisko naturalne.
- Działa na rzecz ochrony przyrody.

6. PRIORYTETY WYCHOWAWCZE SZKOŁY

- Podmiotowe traktowanie wychowanków.
- Wszechstronny rozwój osobowy ucznia.
- Wspomaganie aktywności oraz kształtowanie samodzielności i inicjatywy uczniów.
- Integralność wychowania z przekazywaną wiedzą, kształtowanymi umiejętnościami i postawami.
- Oparcie zasad wychowania na wartościach moralnych.
- Spójność oddziaływań wychowawczych między rodziną, szkołą oraz instytucjami wspierającymi.

7. PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH SZKOŁY

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
ZADANIA DYDAKTYCZNE			
1.	Podniesienie jakości kształcenia.	<ul style="list-style-type: none"> • Korelacja treści nauczania. • Stosowanie zasad oceniania wspomagającego rozwój ucznia opartego na kryteriach. • Stosowanie metod aktywnych w nauczaniu. • Unowocześnianie bazy dydaktycznej. • Ustawiczne doskonalenie nauczycieli w wewnętrznych i zewnętrznych formach doształcania zawodowego. 	Wszyscy nauczyciele, zespoły przedmiotowe, dyrektor szkoły.
2.	Diagnozowanie efektów kształcenia.	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza ucznia w zakresie wiadomości I-IV. 	Wszyscy nauczyciele, zespoły przedmiotowe.
3.	Rozwój zainteresowań i uzdolnień uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie konkursów szkolnych. • Przygotowanie uczniów do udziału w konkursach zewnętrznych. • Organizowanie wyjść do kina, teatru, muzeum. • Organizowanie wycieczek klasowych i szkolnych, przedmiotowych i turystyczno - krajoznawczych. • Wskazywanie możliwości rozwoju zainteresowań w placówkach zewnętrznych współpracujących ze szkołą. 	Wszyscy nauczyciele, opiekunowie SU, opiekunowie kół zainteresowań, nauczyciele odpowiedzialni za organizację konkursów i imprez szkolnych.
4.	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie potrzeb uczniów • Prowadzenie zajęć wyrównawczych dla uczniów słabych i z deficytami rozwojowymi. • Prowadzenie zajęć logopedycznych. • Indywidualizacja procesu nauczania względem uczniów z orzeczeniami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. 	Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny, nauczyciele prowadzący zespoły, logopeda.

		<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z PPP w zakresie diagnozowania trudności i poradnictwa. 	
--	--	--	--

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
ZADANIA WYCHOWAWCZE I OPIEKUŃCZE			
1.	Przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym – agresji, niszczeniu mienia, wulgaryzacji języka, narkomanii, alkoholizmom.	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie problemów wychowawczych i sytuacji konfliktowych w klasie. • Organizowanie spotkań z psychologiem, pedagogiem, przedstawicielami Policji. • Udział klas w zajęciach warsztatowych na temat zagrożeń w internecie. • Udział w programach „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Stop dopalaczom”. 	Pedagog szkolny, wszyscy wychowawcy i nauczyciele przedmiotów.
2.	Tworzenie pozytywnych relacji rówieśniczych oraz między nauczycielami i uczniami.	<ul style="list-style-type: none"> • Integracja zespołów klasowych i społeczności uczniowskiej w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. • Propagowanie zasad poprawnej komunikacji. • Rozwiązywanie konfliktów rówieśniczych poprzez mediacje. • Kształtowanie umiejętności współdziałania w zespole. 	Wszyscy wychowawcy i nauczyciele przedmiotów.
3.	Wdrażanie do samorządności, kształtowanie samodzielności, aktywności i inicjatywy.	<ul style="list-style-type: none"> • Określenie kompetencji i zasad działania samorządów klasowych i samorządu szkolnego. • Propagowanie znajomości praw dziecka i człowieka. • Propagowanie znajomości praw i obowiązków ucznia oraz nagród i kar określonych w statucie szkoły. • Rozwijanie samodzielności i odpowiedzialności uczniów. 	Wszyscy wychowawcy i nauczyciele przedmiotów, opiekunowie SU.
4.	Propagowanie praw człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z podstawowymi dokumentami dotyczącymi praw człowieka. • Propagowanie praw człowieka. 	Wszyscy wychowawcy i nauczyciele przedmiotów, pedagog.

5.	Promocja zdrowego stylu życia i zasad bezpieczeństwa.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie szkoleń w zakresie udzielania pierwszej pomocy. • Promocja zdrowego żywienia. • Realizacja programu „Dbam o zęby” (fluoryzacja) • Realizacja program „Wiem co jem”, „Mleko z klasą”, „Owoce i warzywa w szkole”. • Realizacja programu profilaktycznego „Nie pal przy mnie proszę” • Organizacja wystaw i konkursów. 	Wszyscy wychowawcy i nauczyciele przedmiotów, programów, pedagog szkolny, pielęgniarka.
6.	Kształtowanie podstaw moralnych – pomoc potrzebującym	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie bezinteresownych akcji na rzecz potrzebujących: „Szlachetna paczka”, „I Ty możesz zostać świętym Mikołajem”, „Pola nadziei”, „Góra grosza”, „Zbieranie plastikowych nakrętki”. 	Wychowawcy klas
7.	Kultywowanie tradycji, obrzędów i ceremoniału szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie imprez szkolnych i środowiskowych wg opracowanego rocznego kalendarium. • Kultywowanie tradycji szkolnych, rodzinnych i religijnych promujących wartości kulturowe, obyczajowe i środowiskowe. • Podtrzymywanie tradycji związanych z patronem szkoły – wyjazd na Harendę. • Podtrzymywanie tradycji patriotycznych. 	Nauczyciele odpowiedzialni za przygotowanie imprez , wychowawcy i nauczyciele przedmiotów, opiekunowie SU.
8.	Kształcenie umiejętności planowania, organizowania i oceniania własnego uczenia się.	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc uczniowi w rozpoznawaniu jego własnych potrzeb i możliwości w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. • Wyposażenie ucznia w umiejętność samodzielnego uczenia się poprzez częste stosowanie metod aktywizujących pracę ucznia. 	Wszyscy wychowawcy i nauczyciele przedmiotów.
9.	Realizacja obowiązku szkolnego.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza z frekwencji – • Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicami. • Współpraca z PPP, dzielnicowym. 	Pedagog szkolny, wszyscy wychowawcy i nauczyciele przedmiotów.

<p>10.</p>	<p>Tworzenie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i odpoczynku na terenie szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja pracowni komputerowej. • Podnoszenie estetyki pomieszczeń lekcyjnych i korytarzy szkolnych. • Zapewnienie bezpieczeństwa na boisku szkolnym • Pełnienie dyżurów szkolnych. • Zapewnienie bezpieczeństwa na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz wycieczkach i wyjazdach. 	<p>Wszyscy wychowawcy i nauczyciele przedmiotów, dyrektor szkoły.</p>
<p>11.</p>	<p>Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo i w trudnej sytuacji materialnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznawanie środowiska domowego ucznia. • Pomoc materialna i dożywianie. • Zwolnienie z opłat PZU • Współpraca z GOPS 	<p>Wszyscy wychowawcy.</p>

7.1. ZADANIA WYCHOWAWCZE W KLASACH I – III

Klasa I

Blok tematyczny	Tematyka zadań wychowawczych i dydaktycznych	Uwagi
Umiemy zgodnie współżyć w grupie rówieśniczej. Integracja zespołu klasowego	<ul style="list-style-type: none"> - Poznajemy swoich kolegów, nauczycieli, pracowników szkoły. - Potrafimy kulturalnie zachować się w czasie lekcji. - Bezpiecznie zachowujemy się na przerwie. 	
Prawa człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - Prawa dziecka w rodzinie. - Moje prawa i obowiązki w szkole 	
Ja, moja rodzina, moje najbliższe otoczenie	<ul style="list-style-type: none"> - Jaki jestem? – znam siebie, swoje wady i zalety. - Ja moi rodzice i moje rodzeństwo. - Międzynarodowy Dzień Dziecka – święto nasze i dzieci na całym świecie. - Moja mama, tato i dziadkowie – świętujemy ich dzień. - Znamy swoją wieś i najbliższe region – bierzemy udział w wycieczkach i konkursach. 	
Umiem i chcę pomagać	<ul style="list-style-type: none"> - Jesteśmy dobrymi kolegami, pomagamy sobie wzajemnie w razie potrzeby. - Jak zostać małym wolontariuszem? 	
Potrafimy się kulturalnie zachować	<ul style="list-style-type: none"> - Grzeczność na co dzień. - Wybieramy się do kina, teatru. - Wypoczywamy na łonie natury, - Jak należy kulturalnie kibicować. 	
Każdy zawód jest potrzebny	<ul style="list-style-type: none"> - Zawody naszych rodziców. - Kim zostanę, gdy dorosnę? 	
Chrońmy nasze środowisko	<ul style="list-style-type: none"> - Bierzemy udział w akcji „Sprzątanie świata”. - Miłośnik przyrody na wycieczkach. Jak należy postępować, aby chronić naturalne środowisko? - Witamy wiosnę. - Pomagamy zwierzętom przetrwać zimę. 	
Dbamy o nasze zdrowie	<ul style="list-style-type: none"> - Bierzemy udział w konkursach o tematyce zdrowotnej. - Ubieramy się odpowiednio do pory roku. - Odżywiamy się prawidłowo. - Bierzemy udział w inscenizacjach na temat zdrowia. - Znamy znaczenie dbania o higienę osobistą. - Dbamy o nasze zęby. - Potrafimy przygotować kanapki. 	
Dbamy o nasze bezpieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> - Bezpiecznie poruszamy się po drodze. - Bezpiecznie spędzamy ferie zimowe. - Zachowujemy bezpieczeństwo podczas zabaw na boisku szkolnym i podwórku. 	
Kultywujemy tradycje i obrzędy	<ul style="list-style-type: none"> - Jesteśmy już uczniami. Ślubowanie klas I. - Obchodzimy Dzień Nauczyciela. - Poznajemy andrzejkowe obrzędy. 	

Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej im. Jana Kasprowicza w Klikuszowej

	<ul style="list-style-type: none"> - Pamiętamy o bliskich zmarłych. - Spotkanie z Mikołajem. - Przygotowujemy Wigilię klasową. - Przygotowujemy Jasełka szkolne. - Bawimy się na dyskotekach - Zapraszamy rodziców na uroczystości szkolne.	
Jesteśmy Polakami	<ul style="list-style-type: none"> - Nasza Ojczyzna. Stolica Polski. Symbole narodowe - Rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości.	

Klasa II

Blok tematyczny	Tematyka zadań wychowawczych i dydaktycznych	Uwagi
Umiemy zgodnie współżyć w grupie rówieśniczej. Integracja zespołu klasowego.	<ul style="list-style-type: none"> - Potrafimy kulturalnie zachować się w czasie lekcji. - Bezpiecznie zachowujemy się na przerwie. - Jakie cechy musi posiadać dobry kolega? - Wybory do Samorządu Uczniowskiego. 	
Prawa człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> - Prawa dziecka w życiu codziennym. - Człowiek to brzmi dumnie. 	
Ja, moja rodzina, moje najbliższe otoczenie.	<ul style="list-style-type: none"> - Członkowie mojej rodziny – drzewo genealogiczne. - Mam swoje prawa i obowiązki w rodzinie. 	
Umiem i chcę pomagać.	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc koleżeńska na lekcjach i poza lekcjami. - Jak zostać małym wolontariuszem? 	
Potrafimy się kulturalnie zachować.	<ul style="list-style-type: none"> - Potrafimy kulturalnie zachowywać się w każdym miejscu. - Gramy i postępujemy fair play. - Zasady kulturalnego kibicowania. 	
Każdy zawód jest potrzebny.	<ul style="list-style-type: none"> - Zawody wykonywane przez pracowników szkoły. - Znaczenie i konieczność poszanowania pracy ludzi różnych zawodów. - Zawody ludzi w mieście i na wsi. 	
Chrońmy nasze środowisko.	<ul style="list-style-type: none"> - Znamy niektóre gatunki roślin i zwierząt chronionych w Polsce. - Znamy znaczenie i konieczność ochrony gatunkowej roślin i zwierząt. - Segregujemy śmiecie, zbieramy puszki i baterie. 	
Dbamy o nasze zdrowie.	<ul style="list-style-type: none"> - Wiemy, jakich produktów spożywczych należy unikać w dzieciństwie. - Potrafimy przygotować wielowitaminową sałatkę owocową i warzywną. 	
Dbamy o nasze bezpieczeństwo.	<ul style="list-style-type: none"> - Poznajemy niektóre znaki drogowe. - Znamy różnice w ruchu drogowym w dużym mieście, miasteczku i na wsi. 	
Kultywujemy tradycje i obrzędy.	<ul style="list-style-type: none"> - Obchodzimy Dzień Nauczyciela. - Poznajemy andrzejkowe obrzędy. - Pamiętamy o bliskich zmarłych. - Spotkanie z Mikołajem. - Przygotowujemy Wigilię klasową. - Przygotowujemy Jasełka szkolne. - Bawimy się na dyskotekach. - Zapraszamy rodziców na uroczystości szkolne. 	
Jesteśmy Polakami.	<ul style="list-style-type: none"> - Znamy ważne daty w historii naszego kraju i regionu. - Pamiętamy, że należymy do Unii Europejskiej. - Czytamy legendy związane z naszą Ojczyzną i naszym miastem. 	

Klasa III

Blok tematyczny	Tematyka zadań wychowawczych i dydaktycznych	Uwagi
Umiemy zgodnie współżyć w grupie rówieśniczej. Integracja zespołu klasowego.	<ul style="list-style-type: none"> - Potrafimy kulturalnie zachować się w czasie lekcji. - Bezpiecznie zachowujemy się na przerwie. 	
Prawa człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> - Prawa dziecka w życiu codziennym. - Człowiek to brzmi dumnie. - Podstawowe dokumenty dotyczące praw człowieka. 	
Ja, moja rodzina, moje najbliższe otoczenie.	<ul style="list-style-type: none"> - Rodzina wielopokoleniowa. Obowiązki dzieci wobec młodszego rodzeństwa oraz osób starszych. - Podział obowiązków w rodzinie. - Członkowie mojej rodziny – drzewo genealogiczne. 	
Umiem i chcę pomagać.	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc koleżeńska na lekcjach i poza lekcjami. - Jak zostać małym wolontariuszem? 	
Potrafimy się kulturalnie zachować.	<ul style="list-style-type: none"> - Potrafimy kulturalnie zachowywać się w każdym miejscu. - Znamy normy dobrego zachowania i wg nich postępujemy. - Gramy i postępujemy fair play. - Zasady kulturalnego kibicowania. 	
Każdy zawód jest potrzebny.	<ul style="list-style-type: none"> - Każdy zawód jest potrzebny. - Zawody zapomniane i nieznane dawniej. 	
Chrońmy nasze środowisko.	<ul style="list-style-type: none"> - Potrafimy czytać mapę. - Znamy nazwy i położenie parków narodowych w Polsce. - Wiemy, jak zachować się w rezerwach przyrody. - Znamy warunki życia roślin i zwierząt w polu, w lesie i na łące. - Znamy trucielei naszego środowiska. - Poznajemy różne krajobrazy Polski. 	
Dbamy o nasze zdrowie.	<ul style="list-style-type: none"> - Wiemy, co potrzebne jest do prawidłowego rozwoju dziecka. - Znamy wartości odżywcze niektórych produktów spożywczych. - Wiemy, w jaki sposób chronić się przed niektórymi chorobami (przeziębienia, choroby zakaźne, tzw. choroby brudnych rąk). 	
Dbamy o nasze bezpieczeństwo.	<ul style="list-style-type: none"> - Pomagamy i czuwamy nad bezpieczeństwem młodszych kolegów (na przerwie, na boisku, przy przejściu przez ulicę). - Dajemy dobry przykład innym dzieciom swoim bezpiecznym i kulturalnym zachowaniem. - Wiemy, jak unikać niebezpieczeństw podczas podróży różnymi środkami lokomocji. 	

	- Znamy zasady ruchu drogowego.	
Kultywujemy tradycje i obrzędy.	- Obchodzimy Dzień Nauczyciela. - Poznajemy andrzejkowe obrzędy. - Pamiętamy o bliskich zmarłych. - Spotkanie z Mikołajem. - Przygotowujemy Wigilię klasową. - Przygotowujemy Jasełka szkolne. - Bawimy się na dyskotekach. - Zapraszamy rodziców na uroczystości szkolne.	
Jesteśmy Polakami.	- Jesteśmy dumni z wielkich Polaków. - Poznajemy elementy historii naszego kraju. - Znamy specyfikę poszczególnych regionów Polski. - Dbamy o czystość naszego języka – unikamy wulgaryzmów i zwrotów obcojęzycznych.	

7.2. ROZKŁAD TREŚCI WYCHOWAWCZYCH W KLASACH IV – VI.

Lp.	Blok tematyczny programu	Liczba godzin ogółem	Kl. IV	Kl. V	Kl. VI
1.	Kształtowanie własnej osobowości	6	2	2	2
2.	Umiejętność współzycia w zespole, kształtowanie pozytywnych relacji rówieśniczych.	9	3	3	3
3.	Przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym.	8	2	2	4
4.	Prawa człowieka.	8	2	3	3
5.	Wdrażanie do samorządności, kształtowanie samodzielności, aktywności i przedsiębiorczości.	2	-	1	1
6.	Kształtowanie nawyków kulturalnych.	9	3	3	3
7.	Metodyka pracy umysłowej, planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się.	4	2	1	1
8.	Edukacja prozdrowotna – zdrowie fizyczne i psychiczne, bezpieczeństwo.	13	4	4	5
9.	Edukacja ekologiczna.	5	2	2	1
10.	Wychowanie do życia w społeczeństwie demokratycznym, kształtowanie postaw obywatelskich i umiejętności społecznych.	4	1	1	2
11.	Wychowanie do życia w rodzinie.	9	3	3	3
12.	Wychowanie regionalne.	7	3	2	2
13.	Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.	6	3	2	1
14.	Edukacja czytelnicza i medialna.	5	2	2	1
15.	Tematyka dowolna wybrana przez wychowawcę lub klasę, apele, spotkania.	10	3	4	3
RAZEM		105	35	35	35

7.3 TEMATYKA GODZIN WYCHOWAWCZYCH W KLASIE IV

Blok tematyczny	Klasa	Tematy godzin wychowawczych
Kształtowanie własnej osobowości	IV	Kim jestem? Mówię o swoich zaletach i wadach.
		Przedstawiam mojego idola, mój autorytet.
Umiejętność współzycia w zespole, kształtowanie pozytywnych relacji rówieśniczych.	IV	Zapoznanie z obowiązującymi kryteriami oceny zachowania
		Poznajemy się nawzajem. Chcę wam powiedzieć, że...
		Uczymy się jak powinniśmy reagować na krytykę?
Przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym.	IV	Poznajemy przyczyny konfliktów w rodzinie?
		Poznajemy zasady fair play w sporcie na co dzień.
Prawa człowieka.	IV	Poznajemy prawa dziecka i ucznia.
		Zapoznanie z systemem kar i nagród.
Kształtowanie nawyków kulturalnych.	IV	Uczymy się zasad dobrego wychowania. Proszę, dziękuję, przepraszam...
		Używamy kulturalnego języka w domu, w szkole i na podwórku
		Wybieramy się wspólnie do kina, teatru, muzeum
Metody pracy umysłowej, planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się.	IV	Jak się uczyć? - poznajemy sposoby efektywnej nauki.
		Uczymy się właściwie planować swój czas.
Edukacja prozdrowotna – zdrowie fizyczne i psychiczne, bezpieczeństwo.	IV	Poznaj zasady bezpiecznej drogi do szkoły.
		Przypomnienie regulaminów zachowania się na korytarzu szkolnym i w szatni.
		Uczestniczymy w rozmowie „Co to jest higiena osobista?”
		Wiem co jem – podajemy przykłady zdrowego pierwszego śniadania.
Edukacja ekologiczna.	IV	Śmieci w moim domu – poznajemy zasady segregacji.
		Wiem co to są surowce wtórne, jak je wykorzystać.
Wychowanie do życia w społeczeństwie demokratycznym, kształtowanie postaw obywatelskich i społecznych.	IV	Rozmowy o naszym dylemacie „Skarżyć czy nie?”
	IV	Znam i doceniam moje miejsce w rodzinie.

Wychowanie do życia w rodzinie.		Potrafię mówić o tradycjach w mojej rodzinie.
		Wskazujemy wady i zalety rodziny wielopokoleniowej.
Wychowanie regionalne.	IV	Czy znasz swoją szkołę? Poznajemy historię i tradycje naszej szkoły.
		Placówki kulturalne w naszym mieście – poznajemy miejsca ważne dla kultury.
Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.	IV	Dzielimy się wiedzą o zabytkach mojego miasta.
		Rozmowa na temat „Kiedy i w jakich okolicznościach stykamy się z symbolami narodowymi?”
Edukacja czytelnicza i medialna.	IV	Poznajemy cechy patrioty.
Godz. do dyspozycji wychowawcy, apele, spotkania.	IV	Przedstawiamy tradycje, zwyczaje i obyczaje polskie
		Omawiamy zasady korzystania z biblioteki szkolnej.
		Zachęcamy do czytania i oglądania wartościowych książek i programów, o czym, co oglądam?

TEMATYKA GODZIN WYCHOWAWCZYCH W KLASIE V

Blok tematyczny	Klasa	Tematy godzin wychowawczych
Kształtowanie własnej osobowości	V	Dzielimy się propozycjami co robić w czasie wolnym?
		Rozmawiamy na temat „Czy warto być hobbystą?”
Umiejętność współzycia w zespole, kształtowanie pozytywnych relacji rówieśniczych.	V	Zapoznanie z obowiązującymi kryteriami oceny zachowania.
		Sztuka przyjaźni.
		Przedstawiamy sytuacje konfliktowe i sposoby ich rozwiązywania.
Przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym.	V	Poznajemy przyczyny i skutki używania środków psychotropowych.
		Poznajemy zasady fair play w sporcie na co dzień.
Prawa człowieka.	V	Zapoznanie z systemem kar i nagród.
		Omawiamy prawa dziecka w życiu codziennym.
		Przestrzegamy zasad poszanowania wolności osobistej i godności człowieka.
Wdrażanie do samorządności, kształtowanie samodzielności, aktywności i przedsiębiorczości.	V	Wprowadzamy w życie wartości i normy życia społecznego.
Kształtowanie nawyków kulturalnych.	V	Używamy kulturalnego języka w domu, w szkole i na podwórku.
		Przestrzegamy zasad kulturalnego zachowania przy stole i w miejscach publicznych.
		Uczymy się kulturalnie wyrażać emocje (radości, gniewu, zadowolenia).
Metody pracy umysłowej, planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się.	V	Uczymy się sztuki sporządzania notatek.
Edukacja prozdrowotna – zdrowie fizyczne i psychiczne, bezpieczeństwo.	V	Przypomnienie regulaminów zachowania się na korytarzu szkolnym i w szatni.
		Uczestniczymy w rozmowie „Higieniczny tryb życia warunkiem zdrowia”.
		Wiem co jem – unikamy fast food – podajemy przykłady zdrowych posiłków.
		Przypomnienie zasad bezpieczeństwa w czasie gier i zabaw.
Edukacja ekologiczna.	V	Wskazujemy zagrożenia ekologiczne stwarzane przez rozwój cywilizacji?
		Poznajemy obszary chronione i ich znaczenie.

Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej im. Jana Kasprowicza w Klikuszowej

Wychowanie do życia w społeczeństwie demokratycznym, kształtowanie postaw obywatelskich i społecznych.	V	Rozmowy na czym powinna polegać demokracja?
Wychowanie do życia w rodzinie.	V	Rozmawiamy na temat roli rodziny w przekazywaniu wartości i tradycji.
		Wskazujemy na rodzaje konfliktów występujących w naszych rodzinach?
Wychowanie regionalne.	V	Przedstawiamy historię naszej wsi.
Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.	V	Poznajemy sylwetki wielkich Polaków.
		Przedstawiamy tradycje, zwyczaje i obyczaje polskie.
Edukacja czytelnicza i medialna.	V	Poznajemy sposoby rozpowszechniania i pozyskiwania informacji.
		Tę książkę polecam wam szczególnie – rozmawiamy na temat naszych upodobań czytelniczych.
Godz. do dyspozycji wychowawcy, apele, spotkania	V	3 x

TEMATYKA GODZIN WYCHOWAWCZYCH W KLASIE VI

Blok tematyczny	Klasa	Tematy godzin wychowawczych
Kształtowanie własnej osobowości	VI	Rozumiemy co to znaczy być tolerancyjnym?
		Omawiamy zasady właściwego współżycia z ludźmi.
Umiejętność współżycia w zespole, kształtowanie pozytywnych relacji rówieśniczych.	VI	Zapoznanie z obowiązującymi kryteriami oceny zachowania.
		Uczymy się wyrażać uczucia pozytywne i negatywne.
		Poznajemy sposoby reagowania na krytykę?
Przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym.	VI	Rozmowy na temat sposobów radzenia sobie z własną i cudzą agresją.
		Alkoholizm, narkomania, nikotynizm – poznajemy zagrożenia naszych czasów.
		Podajemy przykłady agresji słownej – słowo też rani.
		Poznaję zasady fair play w sporcie na co dzień.
Prawa człowieka.	VI	Przypomnienie systemu nagród i kar.
		Poznajemy nasze prawa obywatelskie, polityczne, kulturalne i gospodarcze.
		Rozmawiamy na temat czym grozi złe pojmowanie wolności?
Wdrażanie do samorządności, kształtowanie samodzielności, aktywności i przedsiębiorczości.	VI	Wskazujemy na cechy jakie powinna posiadać osoba kierująca innymi ludźmi?
Kształtowanie nawyków kulturalnych.	VI	Używamy kulturalnego języka w domu, w szkole i na podwórku.
		Omawiamy kulturę zachowania i stroju właściwego dla różnych sytuacji.
		Rozmawiamy na temat kontaktów towarzyskich między kolegami i koleżankami.
Metody pracy umysłowej, planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się.	VI	Poznajemy wskazówki jak samodzielnie przygotować prezentację lub referat?
Edukacja prozdrowotna – zdrowie fizyczne i psychiczne, bezpieczeństwo.	VI	Przypomnienie regulaminów zachowania się na korytarzu szkolnym i w szatni.
		Omawiamy zasady higieny okresu dojrzewania.
		Układamy jadłospis.
		Poznajemy zasady postępowania w sytuacji kiedy jesteśmy świadkiem wypadku.
		Rozmowa na temat bezpieczeństwa w czasie wolnym.

Edukacja ekologiczna.	VI	Rozmowa na temat naszego wpływu na stan środowiska naturalnego.
Wychowanie do życia w społeczeństwie demokratycznym, kształtowanie postaw obywatelskich i społecznych.	VI	Poznajemy pojęcia jednostka, społeczeństwo, naród, państwo.
		Poznajemy normy życia społecznego, kategoria dobra wspólnego.
Wychowanie do życia w rodzinie.	VI	Przedstawiamy nasze potrzeby, wydatki i sposoby ich zaspokajania w rodzinie.
		Przedstawiamy historię swojej rodziny.
		Rozmawiamy na temat „Jaka będzie moja rodzina”.
Wychowanie regionalne.	VI	Prezentujemy historię i tradycje naszej szkoły.
		Wskazujemy na blaski i cienie naszej wsi.
Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.	VI	Poznajemy lokalne miejsca pamięci narodowej.
Edukacja czytelnicza i medialna.	VI	Poznajemy katalogi, kartoteki, systemy wyszukiwania danych w bibliotekach.
Godz. do dyspozycji wychowawcy, apele, spotkania	VI	3 x

W szkole realizowane są następujące programy profilaktyczne i zdrowotne:

- „Nie pal przy mnie proszę”
- „Wiem co jem”

7.4. KALENDARIUM IMPREZ I UROCZYŚĆ SZKOLNYCH.

klasy 1 – 3

Lp.	Miesiąc	Nazwa uroczystości, imprezy, konkursu
1.	wrzesień	Rozpoczęcie roku szkolnego 2015/2016
2.	wrzesień	Bezpieczna szkoła, bezpieczna klasa. Bezpieczeństwo na drogach, w czasie przerw i na lekcjach. Pogadanki. Spotkanie z policjantem.
3.	wrzesień	Pory roku w oczach małych artystów (jesień) – konkurs plastyczny- „Dary jesieni”. Edukacja ekologiczna. Segregacja śmieci. Akcja sprzątanie świata.
4.	październik	Pasowanie uczniów klas pierwszych.
5.	październik	Obchody Dnia Edukacji Narodowej.
6.	październik	Akcja charytatywna „Góra grosza”.
7.	listopad	Obchody Święta Niepodległości
8.	listopad	Zabawy i wróżby andrzejkowe. Dyskoteka z okazji Andrzejek.
9.	grudzień	„Mikołajkowe spotkanie”- konkursy, zabawy. Spotkanie z Mikołajem (w klasach).
10.	grudzień	Jasełka – inscenizacja tematyczna.
11.	grudzień	Kiermasz bożonarodzeniowy.
12.	styczeń	Pory roku w oczach małych artystów (zima) – konkurs plastyczny. Czy znamy zasady dobrego wychowania? zabawy, pogadanki, inscenizacje, obchodzimy Dzień Babci i Dziadka.
13.	styczeń	Podsumowanie I semestru nauki roku szkolnego 2015/2016.
14.	luty	Zabawa karnawałowo - walentynkowa.
15.	luty	Twoje bezpieczeństwo w trakcie ferii.
16.	marzec	Promocja szkoły w środowisku. Dzień otwarty w szkole
17.	marzec	Powitanie wiosny. Konkurs recytatorski.
18.	marzec	Pory roku w oczach małych artystów (wiosna) – konkurs plastyczny.
19.	kwiecień	„Konkurs Recytatorski „Czarowanie słowem”
20.	kwiecień	Tradycje, zwyczaje i obrzędy wielkanocne. Kiermasz wielkanocny.
21.	kwiecień	Pamiętamy o Janie Pawle II.
22.	maj	Wszyscy kochamy naszych rodziców – akademia z okazji Dnia Matki.
23.	czerwiec	Organizacja Dnia Dziecka
24.	czerwiec	Wycieczki klasowe, jedno i wielodniowe.
25.	czerwiec	Uroczyste zakończenie roku szkolnego 2015/2016.

klasa 4 – 6

Lp.	Miesiąc	Nazwa uroczystości, imprezy, konkursu
1.	wrzesień	Inauguracja roku szkolnego - apel.
2.	wrzesień	Wybory do samorządu.
3.	wrzesień	Praca i zadania samorządu – ankieta.
4.	październik	Dzień Edukacji Narodowej – akademia
5.	październik	Akcja segregacji śmieci – konkurs na ekoludka, plakat.
6.	październik – maj	Szkolny Konkurs Ortograficzny
7.	listopad	Akademia z okazji Rocznicy Odzyskania Niepodległości.
8.	listopad	Szkolny Konkurs Recytatorski
9.	listopad	Szkolny Konkurs „Mały Tłumacz” kl. V - VI
10.	grudzień	Mikołajki na wesoło.

Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej im. Jana Kasprowicza w Klikuszowej

11.	grudzień	Jasełka.
12.	styczeń	Zabawa karnawałowa.
13.	styczeń	Podsumowanie I półrocza – apel.
14.	luty	Walentynki – dyskoteka.
15.	marzec	Święto Wiosny – impreza ogólnoszkolna.
16.	marzec	Konkurs o zdrowym odżywianiu.
17.	marzec	Dzień Otwarty Szkoły.
18.	maj	Konkurs Wiedzy o Unii Europejskiej.
19.	maj	Święto 3-go Maja – apel.
20.	maj	Dzień Matki – montaż słowno-muzyczny.
21.	maj	Szkolny konkurs ortograficzny.
22.	czerwiec	Egzamin na kartę rowerową.
23.	czerwiec	Dzień Dziecka na sportowo.

7.5. WSPÓLPRACA Z RODZICAMI.

Współpraca z rodzicami ma na celu :

- Wspomaganie rodziców w procesie wychowania.
- Aktywizowanie rodziców do udziału w życiu szkoły i współdecydowania o jej przedsięwzięciach.

Współpraca z rodzicami obejmuje:

- Rozpoznanie ich oczekiwań wobec szkoły
- Zbieranie opinii rodziców o szkole.
- Przekazywanie informacji zwrotnej o programach nauczania, działaniach wychowawczych, nauczycielach uczących.
- Przekazywanie informacji zwrotnej o wynikach i postępach uczniów w nauce.
- Współdziałanie w zakresie tworzenia bardziej estetycznych i bezpiecznych pomieszczeń lekcyjnych. Pedagogizację rodziców w zależności od potrzeb.
- Angażowanie rodziców –ekspertów w proces dydaktyczno- wychowawczy.
- Pomoc rodzinom patologicznym, niewydolnym wychowawczo, w trudnej sytuacji materialnej.
- Wspólne organizowanie świąt, imprez i uroczystości szkolnych.
- Pracę Rady Rodziców.

7.6. WSPÓLPRACA ZE ŚRODOWISKIEM

Szkoła współpracuje z:

- Organami samorządowymi.
- Organem prowadzącym nadzór pedagogiczny.
- Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną.
- Innymi szkołami podstawowymi.
- Instytucjami kulturalnymi (domy kultury, teatr, muzeum, kina)
- Instytucjami prowadzącymi akcje charytatywne.
- Parafią św. Marcina w Klikuszowej.
- Klubami sportowymi.

Współpraca ta ma na celu :

- Utrzymywanie kontaktu z instytucjami wspomagającymi szkołę.
- Rozwijanie różnych form współzawodnictwa z innymi szkołami.
- Organizowanie imprez środowiskowych.
- Realizację niektórych zadań wychowawczych.
- Ustawiczne doskonalenie nauczycieli.